

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану освітньо-наукової програми
підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією
Бондаренко Лесі Геннадіївни

«Механізми взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні»,

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування

У 2022 році Бондаренко Л. Г. вступила до аспірантури Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Навчальну складову індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії Бондаренко Л. Г. виконала у повному обсязі.

Робота Бондаренко Л. Г. над темою дисертації почалась із визначенням завдань дисертаційного дослідження а саме:

- узагальнити науково-теоретичні підходи дослідження взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні;
- обґрунтувати сутність та структуру механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні;
- узагальнити основні проблеми, пов'язані із сучасним станом інклюзії в системі публічного управління України;
- окреслити шляхи впровадження найкращих міжнародних практик застосування інклюзії для вдосконалення механізмів взаємодії влади та громадськості в національному управлінському контексті;
- дослідити роль законотворчості щодо правових аспектів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні;
- розробити модель розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні;

- визначити та обґрунтувати напрями вдосконалення Механізми взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні.

Усі визначенні завдання дисертаційної роботи, які ставила перед собою

Б
о Узагальнення наукових засад щодо взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні дало змогу визначити головну мету, об'єкт, предмет дослідження, а також ключові терміни та концепції, що визначають роль взаємодії влади та суспільства щодо інклюзивної політики. Включає в собі аналіз поняття «інклюзія», його складових, функцій та механізмів у сфері публічного управління. Дослідження спрямоване на уточнення категорійного апарату, що дозволяє більш точно визначати вплив взаємодії влади та суспільства на інклюзію в публічному управлінні.

о Здійснено узагальнення існуючих науково-теоретичних підходів щодо дослідження взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії. Аналіз наукової літератури засвідчив еволюцію поглядів на роль взаємодії в системі державного управління, починаючи від традиційних моделей інформування до сучасних концепцій інтерактивної взаємодії та Електронної участі громадян. Виявлено, що цифровізація суттєво трансформує взаємодію влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії, зумовлюючи появу нових каналів, інструментів та форм взаємодії між органами влади та суспільством.

б Визначено, сутність та структуру механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні. Ефективність механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні залежить від низки факторів, включаючи розвиненість цифрової інфраструктури, рівень цифрової грамотності населення, відкритість та прозорість діяльності органів влади, а також наявність дієвих механізмів зворотного зв'язку та залучення громадян до управління. Проведене узагальнення науково-теоретичних підходів стало підґрунтям для подальшого

о

н

емпіричного дослідження та розробки практичних рекомендацій щодо оптимізації механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні

Встановлено, що на сучасному етапі основні проблеми інклюзії в системі публічного управління України пов'язано зі змінами у формах, каналах та швидкості комунікації між органами влади та суспільством, відкриваючи нові можливості для інтерактивної взаємодії та залучення громадян. Трансформаційні виміри інклюзії в сучасних умовах охоплюють розширення спектру комунікаційних інструментів за рахунок онлайн-платформ та соціальних мереж, підвищення рівня оперативності та адресності інформаційного обміну, а також зміщення акценту на двосторонню комунікацію та електронну участь з метою широкого включення різних соціальних груп у суспільне життя. Охарактеризовано ключові тенденції розвитку комунікації в публічному секторі, включаючи зростання ролі підготовки та підвищенні кваліфікації фахівців соціальних служб різних напрямів, створенню інклюзивні ресурсні центри, які є важливим інструментом вирішення місцевих проблем дітей із особливими освітніми потребами. Не у всіх освітніх закладах є помічники для дітей із особливими освітніми потребами. Нажаль, основним способом інформування мешканців спільноти про послуги, що надаються дітям з особливими освітніми потребами на місцевому рівні, є публікація інформації на сайті Ради та її офіційній сторінці у соціальних мережах. Дослідження виявило, що проблема інклюзії в публічному управлінні супроводжується як позитивними змінами, такими як підвищення доступності інформації та розширення можливостей для зворотного зв'язку, так і певними викликами, пов'язаними з інформаційною безпекою, не достатнім включенням різних соціальних груп у суспільні процеси, поширенням дезінформації та необхідністю подолання цифрової нерівності, недостатнім врахуванням можливостей цифрової та регіональної інклюзії.

Встановлено, що законодавче регулювання відіграє ключову роль у

визначенні прав та обов'язків суб'єктів комунікації, забезпеченні прозорості інформаційних потоків, захисті інформаційного простору та створенні правових гарантій для реалізації права громадян з інклюзією на доступ до інформації та участь в управлінні державними справами. Аналіз чинного законодавства виявив як позитивні зрушення у сфері регулювання взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні, так і наявність певних прогалин та неузгодженостей, що потребують подальшого удосконалення. Дослідження показало, що законотворча діяльність у сфері інклюзії в публічному управлінні має бути спрямована на створення сприятливого правового середовища для розвитку цифрової інклюзії, кавалів комунікації для широкого включення різних соціальних груп, забезпечення їхньої безпеки та надійності, а також на стимулювання активної участі громадян у процесах інклюзії. Визначено необхідність подальшої гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами у сфері взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні. Обґрунтовано важливість прийняття нових законодавчих актів та внесення змін до існуючих для врегулювання питань, пов'язаних з використанням соціальних мереж органами влади, цифрової інклюзії та протидією кіберзагрозам. Отримані результати підкреслюють важливість системного та послідовного підходу до законотворчості як ключового інструменту розвитку ефективного та правового механізму публічного управління щодо інклюзії в Україні.

Проведено аналіз зарубіжного досвіду та впровадження найкращих міжнародних практик застосування інклюзії для вдосконалення механізмів взаємодії влади та громадськості в національному управлінському контексті. Використання штучного інтелекту (ШІ) у сфері публічного управління, який виявив зростаючий інтерес та активне впровадження технологій ШІ для оптимізації медіа-комунікації. У багатьох розвинених країнах ШІ застосовується для автоматизації рутинних комунікаційних завдань, таких як обробка запитів громадян через чат-боти, персоналізація інформаційних

розсилок та моніторинг громадської думки в соціальних мережах. Особлива увага приділяється використанню ШІ для підвищення доступності та інклюзивності публічної комунікації, наприклад, шляхом автоматичного перекладу інформаційних матеріалів різними мовами та забезпечення голосового інтерфейсу для людей з обмеженими можливостями. За кордоном також активно досліджуються етичні та безпекові аспекти застосування ШІ в публічній комунікації, розробляються відповідні нормативні рамки та стандарти. Водночас, аналіз зарубіжної практики свідчить про необхідність збалансованого підходу до впровадження інклюзивності публічної комунікації, враховуючи потенційні ризики. Отримані результати є цінними для визначення перспективних напрямів використання інклюзивності публічної комунікації в розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні.

Запропоновано модель розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні, що ґрунтується на авторській концептуальній трирівневій теоретичній моделі. На основі запропонованої автором моделі розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні, у дисертаційному дослідженні обґрунтовано стратегічні пріоритети їх модернізації в Україні. На інституціональному рівні першочерговим є подальше вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює цифрову комунікацію органів влади з суспільством, та оптимізація адміністративно-організаційних структур для ефективного впровадження інклюзивних цифрових інструментів. На інформаційно-технологічному рівні ключовим є забезпечення розвитку сучасної ІКТ-інфраструктури, впровадження інтегрованих інклюзивних цифрових платформ для комунікації та включення широких соціальних груп у суспільні процеси. На медіа-психологічному рівні стратегічно важливим є підвищення цифрової грамотності громадян, формування культури онлайн-взаємодії з органами влади та розробка мотиваційних механізмів для активної участі суспільства в цифровому

комунікаційному процесі. Комплексна реалізація стратегічних пріоритетів на кожному з визначених рівнів забезпечить якісний розвиток механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії, сприятиме підвищенню прозорості та підзвітності публічного управління, зміцненню діалогу між державою та суспільством та підвищенню рівня довіри громадян до влади в умовах інклюзивної цифрової трансформації.

Визначено та обґрунтовано ключові напрями вдосконалення механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні. На інституціональному рівні першочерговим є подальша адаптація нормативно-правової бази до реалій цифрової інклюзивної комунікації, оптимізація організаційних структур та розподілу відповідальності за цифрову комунікацію в органах влади. На інформаційно-технологічному рівні основними напрямками є впровадження інтегрованих та безпечних цифрових платформ для комунікації, забезпечення їхньої доступності та зручності для різних категорій громадян, а також підвищення рівня цифрової грамотності державних службовців. На медіа-психологічному рівні важливими є розробка стратегій активного залучення громадян до онлайн-взаємодії, підвищення рівня їхньої довіри до цифрових каналів комунікації влади та врахування психологічних особливостей сприйняття інформації в цифровому середовищі. Комплексна реалізація визначених напрямів на кожному з рівнів моделі сприятиме якісному розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості у вирішенні сучасних проблем інклюзії в Україні, підвищенню ефективності взаємодії між державою та суспільством, забезпеченню прозорості та підзвітності публічного управління в умовах його інклюзивної трансформації.

Працюючи над дисертацією Бондаренко Л. Г. проявила себе як науковець, що має достатній рівень теоретичної і методичної підготовки, здатною самостійно ставити й вирішувати наукові та практичні завдання. Слід відзначити вміння здобувача працювати з інформацією, систематизувати й узагальнювати залучені теоретичні та практичні матеріали.

Бондаренко Л. Г. плідно співпрацювала з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі. Здобувачка постійно вдосконалювала свою професійну майстерність, підвищувала рівень виконання наукових досліджень та зарекомендувала себе як наполегливий та працелюбний дослідник. Бондаренко Л. Г. безпосередньо брала участь у виконанні всіх етапів проведення дослідження. Усі наукові та практичні результати, що наведені в дисертації, отримані особисто здобувачкою.

Дисертаційна робота Бондаренко Л. Г. є самостійно виконаною науковою працею. Усі сформульовані в ній висновки, теоретичні положення та пропозиції ґрунтуються на особистих дослідженнях. У роботі не використовувалися ідеї співвиконавців науково-дослідної роботи. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 11 публікаціях, з них 4 – у наукових вітчизняних фахових виданнях, 7 – тези доповідей на конференціях. Загальний обсяг публікацій становить 3,1 обл.-вид. арк.

Вважаю, що наукова складова індивідуального плану роботи Бондаренко Лесі Геннадіївни виконана повністю та на високому рівні.

Науковий керівник,
доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Олена КРУТІЙ

